

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	213	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία των Πόλεων και του Περιβάλλοντος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό μάθημα /Γενικού υποβάθρου, Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-213-gr.pdf		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα αποκτήσουν την απαραίτητη γνώση για να είναι σε θέση να:</p>

- γνωρίζουν βασικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις και ερμηνείες του αστικού φαινομένου και του φυσικού περιβάλλοντος.
- κατανοήσουν τη σχέση αλληλεπίδρασης και τη διαλεκτική του χώρου με την κοινωνία.
- κατανοήσουν τη θεωρητική προσέγγιση που εισήγαγε η κοινωνιολογία του περιβάλλοντος στην ανάλυση της σχέσης κοινωνίας και φύσης.
- κατανοήσουν τον κοινωνικό χαρακτήρα των περιβαλλοντικών κινημάτων.
- κατανοήσουν την έννοια και τη διαδικασία της μορφογένεσης των σύγχρονων πόλεων.
- κατανοήσουν την έννοια της αειφορίας σε σχέση με την ποιότητα ζωής και τη διαχείριση της ρύπανσης του περιβάλλοντος στις σύγχρονες πόλεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

.....
Άλλες...
.....

- Ικανότητα κατανόησης του αστικού φαινομένου και του περιβάλλοντος μέσα από την κοινωνιολογική οπτική,
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών,
- Λήψη αποφάσεων,
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις,
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον,
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών,
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον,
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου,
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής,
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι μια εισαγωγή των φοιτητών στην Κοινωνιολογία των Πόλεων και του Περιβάλλοντος. Η δομή συγκροτείται πάνω σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται θεωρητικές προσεγγίσεις του αστικού χώρου οι οποίες αναπτύχθηκαν από την κλασική Κοινωνιολογία των Πόλεων και την μοντέρνα Πολεοδομία. Η δεύτερη ενότητα

προσεγγίζει το περιβάλλον και τη φύση μέσα από την επιστήμη της κοινωνιολογίας. Η τρίτη ενότητα εστιάζει σε ζητήματα αστικής μορφογένεσης και αειφορικής ανάπτυξης των πόλεων.

Σειρά θεματικών εισηγήσεων:

1η. Εισαγωγή στο μάθημα. Παρουσίαση, περιεχόμενα, στόχοι.

Α' Ενότητα: Θεωρητικές προσεγγίσεις του αστικού χώρου

2η. Η κλασική Κοινωνιολογία των Αστικών Χώρων I: Η πόλη στα έργα των F. Engels, K. Marx και M. Weber

3η. Η κλασική Κοινωνιολογία των Αστικών Χώρων II: Ο G. Simmel και οι απαρχές της Σχολής του Σικάγου

4η. Η Σχολή του Σικάγου: R. Park, E. Burgess, L. Wirth και G.H. Mead

5η. Η μοντέρνα Πολεοδομία και οι αρχές της

Β' Ενότητα: Το περιβάλλον και η φύση στην επιστήμη της κοινωνιολογίας

6η. Κοινωνιολογία του Περιβάλλοντος: ένα σχετικά νέο επιστημονικό πεδίο

7η. Περιβαλλοντικά κινήματα

8η. Σύγχρονες προσεγγίσεις της σχέσης κοινωνίας και φύσης

Γ' Ενότητα: Ζητήματα αστικής μορφογένεσης και αειφορικής ανάπτυξης των πόλεων

9η. Η εξέλιξη των ελληνικών πόλεων από τη δεκαετία του 1950: Το παράδειγμα της Αθήνας

10η. Πόλεις και αειφορία

11η. Ποιότητα ζωής και αστικός χώρος

12η. Ζητήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και απορριμμάτων στις σύγχρονες πόλεις

13η. Ανακεφαλαίωση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (δια ζώσης διαλέξεις)</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση σύγχρονων οπτικών μέσων (Η/Υ και projector) στις διαλέξεις και χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας class για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="632 1397 957 1460">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="963 1397 1299 1460">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="632 1469 957 1505">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="963 1469 1299 1505">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="632 1514 957 1550">Μελέτη διαλέξεων</td> <td data-bbox="963 1514 1299 1550">80 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="632 1559 957 1621">Μελέτη - προετοιμασία για την τελική εξέταση</td> <td data-bbox="963 1559 1299 1621">61 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="632 1630 957 1666">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="963 1630 1299 1666">180 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη διαλέξεων	80 ώρες	Μελέτη - προετοιμασία για την τελική εξέταση	61 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	180 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις	39 ώρες											
Μελέτη διαλέξεων	80 ώρες											
Μελέτη - προετοιμασία για την τελική εξέταση	61 ώρες											
Σύνολο Μαθήματος	180 ώρες											

μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται μέσα από γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικές με τη διδαχθείσα ύλη.</p> <p>Προφορική Εξέταση, (μετά από ειδική άδεια)</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>α) Εγχειρίδια του μαθήματος: Κουρλιούρος, Η. 2011. <i>Διαδρομές στις θεωρίες του Χώρου</i>, Προπομπός, Αθήνα. Μποτετζάγιας, Ι. & Καραμίχας Γ. 2008. <i>Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία</i>, Κριτική, Αθήνα. Χαϊντενράχ, Ε., Χτούρης, Σ., Ίψεν, Ντ. 2007. <i>Αθήνα. Η κοινωνική δημιουργία μιας μεσογειακής μητρόπολης</i>, Κριτική, Αθήνα.</p> <p>β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία: Ανθοπούλου, Θ. & Παπαδοπούλου Δ. (επ.), <i>Περιβάλλον και κοινωνία</i>, Αθήνα, Gutenberg. Κνοχ, Ρ. & Ριντς, Σ. 2009. <i>Κοινωνική Γεωγραφία των Πόλεων</i>, Μαλούτας Θ. (επ.), Σαββάλας, Αθήνα. Lefebvre, Η. 2006. <i>Μαρξισμός και πόλη</i>, Οδυσσέας, Αθήνα. Μοδιός, Μ. & Ευθυμιόπουλος, Η. (επ.), 2000. <i>Η βιώσιμη πόλη</i>, Στοχαστής, Αθήνα. Μπεριάτος, Η. & Παπαγεωργίου, Μ. 2010. <i>Χωροταξία – Πολεοδομία - Περιβάλλον στον 21^ο αιώνα: Ελλάδα – Μεσόγειος</i>, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος. Νικολαΐδου, Σ. 1993. <i>Η κοινωνική οργάνωση του αστικού χώρου</i>, Παπαζήσης, Αθήνα. Σταυρακάκης, Γ. (επ.), 1998. <i>Φύση, κοινωνία και πολιτική</i>, Αθήνα, Νήσος. Redlift, Μ. & Woodgate, G. (ed), 2000. <i>The International Handbook of Environmental Sociology</i>. E. Elgar. Savage, Μ. & Warde, Α. 2005. <i>Αστική κοινωνιολογία, καπιταλισμός και νεωτερικότητα</i>, Ψημμένος Ι. (επ.), Παπαζήσης, Αθήνα. Simmel, G. χ.χ. <i>Πόλη και Ψυχή</i>, Έρασμος, Αθήνα. Stevenson, D. 2007: <i>Πόλεις και αστικοί πολιτισμοί</i>, Κριτική, Αθήνα. Τάτσης, Ν. & Θανοπούλου, Μ. (επ.), 2009. <i>Η κοινωνιολογία της Σχολής του Σικάγου: Οι απαρχές μιας ερευνητικής παράδοσης</i>, Παπαζήσης, Αθήνα.</p>

Weber, M. 2005-2008. *Οικονομία και κοινωνία, Η πόλη*. Τόμος 6, Θ. Γκιούρας (επ.).
Σαββάλας, Αθήνα.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Urban Studies

Urban ecosystems

Environment and urbanisation

Urban History

Space and Culture